

Protokoll från pensionärsrådets möte 21 september 2023

Plats och tid	Samlingssalen på särskilda boendet Högåsen, Gemlavägen 1, Alvesta Torsdagen den 21 september 2023, klockan 13:15 – 16:05 Ajournering mellan § 21 och § 22, klockan 14:40 – 15:00
Paragrafer	§§ 19 - 25
Ledamöter	Lars-Olof Petersson (S), omsorgsnämnden, ordförande Helén Gustavsson (M), omsorgsnämnden ersätter Josefine Ljungqvist (KD), omsorgsnämnden Mats Nilsson (C), nämnden för arbete och lärande Thomas Hedevik, Alvesta PRO Lenah Thuresson, Vislanda PRO Tonny N. Gyllenhammar, Moheda PRO, ersätter Anna-Britta Holmgren, Moheda PRO Lars Ingvar Berg, SPF Seniorerna Moheda Britta Aronsson, SPF Seniorerna Alvesta Iréne Niemi, SKPF
Närvarande ersättare	Elisabeth Berggreen, Alvesta PRO Christer Bravell, SPF Seniorerna Moheda
Övriga närvarande	Anneli Loberg, förvaltningschef Peggy Hall, sekreterare
Utses att justera	Tomas Hedevik, Alvesta PRO
Underskrifter	
	Sekreterare _____ Peggy Hall
	Ordförande _____ Lars-Olof Petersson (S)
	Justerare _____ Tomas Hedevik, Alvesta PRO

§ 19 Val av justerare

Tomas Hedevik, Alvesta PRO, utsågs att justera dagens protokoll.

§ 20 Föregående protokoll

Ordförande frågar om det finns något särskilt från föregående protokoll att lyfta och det fanns det inte.

§ 21 Samråd kring förslag på Senior- och äldrestrategi

Omsorgsförvaltningen har tagit fram ett förslag på Senior- och äldrestrategi. Förslaget har skickats ut med dagordningen inför dagens möte. Tanken är att det är kommunfullmäktige som ska fastställa strategin som ska gälla för hela kommunen.

Övergripande synpunkter på hela förslaget

Generella synpunkter på hela förslaget på strategi från pensionärsrådet är att det är väldigt oprecist och det är oklart vem som har vilket ansvar och förväntas göra vad. Det är risk att strategin blir en "hyllvärmare" som ingen tittar på eller arbetar efter. Det behöver konkretiseras hur man ska arbeta och vilket resultatet är tänkt att bli. Den blir också svår att utvärdera och följa upp eftersom det inte finns angett när åtgärder ska vara genomförda. Ett hur-perspektiv saknas genomgripande i hela förslaget.

Ett förslag är att tydligare till varje punkt ange vem det är som är ansvarig. Hela förslaget är också väldigt inriktat på omsorgsnämndens verksamhet vilket gör det svårt för de andra förvaltningar att kunna arbeta utifrån strategin. Förvaltningschef Anneli Loberg svarar att det är viktigt att varje nämnd lyfter frågan om hur de ska arbeta med frågorna, viktigt att politiken ger uppdrag till förvaltningarna att arbeta med detta. Hon ser gärna att denna typ av dokument går in i nämndernas verksamhetsplaner och kan konkretiseras mer där med tydligare uppdrag till förvaltningarna i frågorna. En synpunkt är att det vore bra om det framgick av strategin hur det ska arbetas vidare med den i så fall.

Synpunkter på avsnittet Aktivt och hälsosamt åldrande

Under rubriken Motverka ofrivillig ensamhet står bland annat att även civilsamhället har en viktig roll. Det hänger dock lite i luften och det framgår inte hur det praktiskt ska fungera.

Rubrikerna Motverka ofrivillig ensamhet och Ökande psykisk ohälsa kan slås samman till ett stycke då det hänger ihop.

I förslaget tas upp att mat är viktigt vad gäller att förebygga fallolyckor. Det tas upp att det går att hålla bättre koll i särskilt boende över vad och hur mycket de boende äter, bland annat genom mätning av matsvinn. Dock går det inte att ha samma koll på personer i ordinärt boende. Det framförs därför önskemål om att personalen ska stanna tillräckligt länge för att se att personen lägger upp maten och börjar äta. Förvaltningschef svarar att förvaltningen generellt behöver arbeta mycket med

Kommunala pensionärsrådet

information om vikten av att äta och att motivera en person till att äta. Den som behöver hjälp vid måltiden kan få biståndsbeslut på exempelvis hjälp med att lägga upp mat med mera.

Det diskuteras kring mat och måltider och att personalen behöver reagera på om det är någon som inte äter upp sin mat. Det framförs också att det är väldigt stora portioner som levereras. Förvaltningschef svarar att kostenheten tittar på detta men att det är svårt att göra individuella portioner. Portionerna är anpassade utifrån behovet av näringsintag och de personer som inte äter en hel portion kan behöva äta oftare för att få i sig tillräckligt med näring. Det framförs att problemen kring maten och näringsintag har funnits länge och att det behöver göras något åt det.

Det föreslås också att alla omsorgstagare skulle kunna ha en viss social tid så att man har en viss koll på dem och att det är viktigt med personal som har förmåga att bygga upp ett förhållande med den enskilde.

Synpunkter på avsnittet Ett självständigt liv

Generellt för detta avsnitt gäller att det är oklart vem som ska göra vad.

Synpunkter på avsnittet God omsorg, vård och stöd

Det undras om vi kommer komma någonstans med det, låter mest som många ord och lite verkstad.

Det står att det friska hos varje individ ska stärkas. På mötet tas ett exempel upp med en person som ber personalen om att göra på ett visst vis men får svar från personalen att så gör vi inte. Det stärker inte det friska hos individen. Förvaltningschef svarar att omsorgskontakten har en viktig roll vad gäller att fånga upp hur omsorgstagaren vill ha det, kan framgå av genomförandeplanen hur man vill få hjälp utförd.

Det framförs att kontakten inte fungerar så bra till hemtjänsten, exempel med en person som inte fått ut några telefonnummer för att kunna nå personal och chef utan behöver ringa genom växel. Har försökt få tag i en chef under åtta veckor utan att lyckas.

Det framförs också en synpunkt på att omsorgsförvaltningen skickar ut personer som kan dålig svenska på insatser gällande social tid. Det funkar inte att genomföra den insatsen om det går dåligt att kommunicera. Förvaltningschef svarar Generellt är språknivån något högre inom verksamheten nu.

Det tas upp att man ofta ser personal inom hemtjänsten som kör för snabbt och som parkerar på sätt som inte är tillåtet. Förvaltningschef svarar att personalen ska följa trafikreglerna och när den typen av synpunkter inkommer kan verksamheten ibland se vem som kört bilen ett visst tillfälle och chef tar då upp detta direkt med personen.

Det framförs också att det finns många goda exempel på när det fungerar väldigt bra med hemtjänsten. Förvaltningschef säger att det är viktigt att detta också framförs och att personalen som gör ett väldigt bra jobb lyfts.

Ordförande påpekar att delen om att möta framtiden är viktig och hur vi ska arbeta för att använda tekniken på ett bra sätt.

Det framförs en fundering om det är tydligt mellan kommunen och regionen kring vem som gör vad? Förvaltningschef svarar att det sker en förskjutning av ansvaret, vi var tidigare hemsjukvård men är nu kommunal primärvård. Det finns inte samma skiljelinje längre utan ska vara mer samverkan mellan kommunen och regionen. Ungefär 20-25 procent av omsorgsförvaltningens insatser i ordinärt och särskilt boende är idag sjukvårdsinsatser. Det är betydligt mer avancerad sjukvård i hemmet idag än tidigare.

Det tas upp att vårdcentralen i Moheda varit stängd under åtta veckor i somras. Vad gör kommunen för att hjälpa invånarna i norra kommundelen när regionen gör så? Förvaltningschef svarar att från kommunens sida har det framförts till regionen att detta inte fungerar och att det gör kommunens verksamhet mer sårbar. Ordförande framför att det även har framförts till regionen på kommunalrådsnivå.

På mötet diskuteras kring problemet med läkarbrist och hur man ska göra om det blir så att läkarna i räcker till, exempelvis om det blir en kris. Det diskuteras också kring krisberedskap generellt. Kommunens säkerhetssamordnaren har haft en grupp i civilförsvar med syfte att det handlar om att hjälpas åt i en krissituation. Förvaltningschef informerar om att det finns en grupp i kommunen som arbetar med krisberedskap i samarbete med Länsstyrelsen. Det finns en person på Länsstyrelsen som har särskilt ansvar att hjälpa kommunerna att förbereda sig inför eventuella kriser.

Förvaltningschef informerar också om att en väldigt stor utmaning för kommunen är att det kommer att vara för få personer i arbetsför ålder. Behöver arbeta med smarta lösningar som sparar på personalresurser samtidigt som vi inte tappar i kvalitet. Frågan ställs vad som hänt med väntjänsten? Diskussion kring att det är svårare att få folk att ställa upp på frivilliga insatser idag än tidigare och att pandemin generellt har slagit hårt mot föreningslivet.

§ 22 Samråd om förslag på förändringar av omsorgsnämndens taxor, avgifter och priser

Det pågår en översyn av omsorgsnämndens taxor, avgifter och priser samt tillhörande riktlinjer för handläggning av avgifter. Ärendet ska beslutas av kommunfullmäktige men ska först beredas av omsorgsnämnden på sammanträdet den 23 oktober.

En sammanfattning av större förändringar har skickats ut inför dagens möte i pensionärsrådet. Detta gjordes som en komplettering efter att ordinarie dagordning skickats ut fyra veckor innan mötet. En ledamot hade inte fått underlaget inför mötet.

Exemplen på avgifter och priser i det utskickade underlaget baseras på nivån för 2023, dvs andra nivåer kommer gälla för år 2024 enligt den princip för omräkning som föreslås.

På sammanträdet ställs frågor om att det införs en månadsavgift för insatser från hemsjukvården, i stället för en avgift per besök, och hur det kommer att påverka de

som endast har enstaka besök? Information ges om att denna avgift ingår i maxtaxan vilket innebär att för personer som även har andra omsorgs- och stödinsatser från exempelvis hemtjänsten kommer månadsavgiften räknas samman med avgiften för dessa insatser. Det blir dock en högre avgift för de som endast har enstaka insatser från hemsjukvården och som inte har så mycket eller inga övriga andra insatser.

Det framförs också att det är viktigt med indexering av avgifter så att det inte blir så stora förändringar på en gång för en avgift som inte ändrats på tio år. I förslaget ingår förslag på principer för uppräkningsen av avgifterna årligen.

Ordförande informerar om att det går bra att komma in med synpunkter angående förslagen efter dagens möte.

§ 23 Information från nämnderna

Nämnden för arbete och lärande

Ett bekymmer för nämnden är att de inte får sökande till gymnasiets utbildningsplatser, bland annat vård- och omsorgsprogrammet. Nämnden har tillsatt en utredning för att se hur man ska göra med gymnasiet och vuxenutbildningen.

Omsorgsnämnden

Brandskyddet på särskilda boendet Furuliden är nu åtgärdat och sprinklers är installerade. Renoveringen av A-huset på går enligt plan och förväntas bli klart under våren 2024. När det är färdigt påbörjas renoveringen av B- och C-husen och arbetet väntas vara helt klar under 2025.

Riksbyggen kommer att återuppta planeringen av trygghetsboendet på Tingsbacken i Alvesta. Ett bekymmer just nu är räntorna som eventuellt gör att hyrorna riskerar att bli högre.

Det pågår planering för byggnation av ett nytt LSS-boende i Alvesta med placering på tomten framför Allbo lärcenter.

I augusti var det 21 personer som väntade på att få sitt beslut om särskilt boende verkställt.

Omsorgsnämnden fick i uppdrag vid pensionärsrådets senaste möte att redovisa hur det ser ut med andelen utbildade undersköterskor inom verksamheten. I april var det 299 undersköterskor och 85 vårdbiträden vilket innebär att 77,9 procent av omsorgspersonalen är utbildade undersköterskor. Från 1 juli 2023 är undersköterska en skyddad yrkestitel vilket innebär att det krävs ett särskilt intyg från Socialstyrelsen för att få använda titeln.

Frågan ställs hur det ser ut med antalet demensboendeplatser i kommunen? Det finns totalt 33 stycken i nuläget fördelade på de olika boenden.

Övriga verksamheter

Det finns framtaget ett förslag på energi- och klimatplan för kommunen som är tänkt att beslutas i höst. Vid intresse av information om planen och kommunens arbete kan man kontakta Ebba Lejeby, hållbarhetsstrateg.

Hur går det med busslinjen? Frågan lyfts på kommunstyrelsens möte under nästa vecka. Linjen är nu planerad att börja köra i december (var tidigare planerat till oktober). Rutten har förlängts något så att den bland annat går via affärsområdet vid Spåningslanda och bort till Påvelsgård.

§ 24 Information från pensionärsföreningarna

Moheda PRO tar upp att flera har reagerat på att omsorgsförvaltningen har tagit bort den aktiveringsansvariga på Furuliden. Det hade varit bättre att behålla det upplägget och exempelvis ta bort en chef och anställa två personer till aktivering i stället. Det finns en risk att aktiviteterna rinner ut i sanden och att ansvaret för dem faller mellan stolarna. Det är fel väg att gå att ta bort tjänsten som aktiveringsansvarig på Furuliden. Dessutom har ingen fått vara med och diskutera frågan och det har heller inte informerats om den i pensionärsrådet.

Ordförande svarar att Furuliden har haft ett upplägg med en tjänst som aktiveringssamordnare. På övriga boenden finns aktivitetsombud och det fungerar väl där, vad ordförande har hört har de inte färre aktivitetstillfällen på övriga boenden. Det finns tre olika typer av aktivitetsverksamhet inom omsorgsförvaltningen, det är biståndsbedömd dagverksamhet som endast finns på Högåsen, träffpunkter för de boende på de särskilda boendena och mötesplatser som är öppna för allmänheten.

Vislanda PRO informerade om att det har fokus på att mildra ensamhetsfrågorna och se till att det finns intressanta aktiviteter.

Alvesta SPF ordnar aktiviteter bland annat i form av en studiecirkel med landskapstema, det innebär att man först läser om ett landskap och sedan planerar en resa dit. Alvesta SPF ser en generationsklyfta i organisationen där de yngre pensionärerna inte är intresserade av de aktiviteter som erbjuds. Det är även svårt att få tag i de äldre som är ensamma och föreningen efterlyser ett samarbete med kommunen för att kunna få tips om vilka som är ensamma. Förvaltningschef informerar om att det går bra för personalen att sprida information om aktiviteter, däremot kan vi aldrig informera om vilka personer som eventuellt är ensamma på grund av sekretessen.

SKPF har en studiecirkel där man läser om Småland och planerar olika utflykter. De håller till i ABF:s lokaler i Folkets hus vilket fungerar bra.

PRO Alvesta berättar att verksamheten rullar på bra, har inte tappat medlemmar utan har snarare blivit lite fler. Kommer att ordna en friskvårdsdag den 27 september i Hagaparken dit alla är välkomna. Kommer bland annat att visa upp boulespel och informera om HLR, tanken är att det ska utmynna i en studiecirkel för att öka kunskapen om HLR. 11 oktober anordnas en politikerhearing i Alvesta med möjlighet att ställa frågor. I föreningen arbetar man med att man sätter sig och fikar

med nya medlemmar eller medlemmar som sitter ensamma, gör att fler personer ansluter och på så vis blir fler inkluderade.

§ 25 Övriga frågor

SPF Moheda undrar hur Alvesta ska använda sin del av de 145 miljoner som regeringen delat ut i statsbidrag till kommunerna i syfte att motverka ofrivillig ensamhet genom hälsosamtal? Det bestäms att omsorgsnämnden får i uppdrag att informera om detta på pensionärsrådets nästa sammanträde.

Alvesta PRO undrar hur det går med frågan kring lokalbidrag eller överhuvudtaget ekonomiskt stöd till pensionärsföreningar i kommunen? Alla andra kommuner i länet har någon form av bidrag till pensionärsföreningarna. Det framförs att det även gäller bidrag till föreningar för personer med funktionsnedsättning.